

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan zvečer, imajo nedeje in praznike, in po pošti prejemanje za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po ulici, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele velike več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez tedenske vplačilne naročnine se ne esira. — Za oglasila se plačuje od petdesetne pet-krat po 12 h, če se oglasilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Skopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo: Knaševih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljalstvo pa v pritličju. Upravištvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 35.

40letni jubilej boja za ravnopravnost slovenščine.

(Iz učiteljskih krogov.)

Uelih štirideset let se že bje ljuti boj za ravnopravnost slovenščine po ljudskih in srednjih šolah. Slovenščina — ta prava pastorka vladnega zistema — si je sicer pridobila nekaj pravice v teh dolgih letih, toda samo na Kranjskem in deloma tudi na Štajerskem, a le v ljudskih šolah; višja izobrazba ji je zaklenjena s sedmerimi ključi, medtem ko se „blažena“ nemščina še danes ošabno šopiri po realkah in gimnazijah. Pač napravo se je tuintam po dolgem moledovanju nekaj takozvanih slovenskih gimnazij, ki so pa vse prej, samo slovenske ne, saj se v njih poučujejo samo nekateri predmeti v slovenščini, vse drugo pa je nemško kakor po gimnazijah na Gornjem Avstrijskem.

Slovenci smo že čisto prosili in celo zahtevali ob vseh mogočih prilikah, naj se nam da narodna ravnopravnost. Tudi se nam je že čisto slovesno zagotavljala. Obljubljali so nam jo nešteto krat na najvišjem mestu, obetali jo pri raznih priložnostih ministri in drugi vplivni in ugledni mošje, o katerih se pač ne more trditi, da so govorili za peščico pravice iz pristranske naklonjenosti do Slovencev, saj so vsi ti in taki mošje znani kot naši notorični sovražniki, ampak govorili so tako, ker so videli pravično zahtevo kot samoumevno in naravno, kateri se ni mogoče več izogniti.

Žalibog, da so bile vse te obljube samo obljube, kajti še danes se nudi n. pr. koroškim Slovincem skoro ves pouk po šolah v nemščini; nič bolje ni v tem oziru v Trstu, Istri in sploh na Primorskem, ali v zeleni Štajerski.

Na jezikovni meji, tako proti nenasitnim Nemcem kakor proti zvitim Lahom, si moramo sami s svojimi lastnimi krvavimi žulji vzdrževati svoje šole, čenočemo, da

nam nemška in laška povodenj ne poplavi in pogoltne občine za občino!

In vlada? ... Oh, ta vlada! Všeč ji je, če ji ni treba nam Slovincem vzdrževati šol, všeč ji je, če se zatira in gazi narodna naša zavednost, ker nas upa na ta način lažje in prej priversti v naročje blaženi velikonemški kulturi, ki pa obenem pogoltne tudi njo! In vendar smo bili baš Slovenci iz vseh početkov vedno in povsod njena neomajna opora in zaslomba. Kje so vsi oni potoki krvi, ki so jo prelivali naši pradedje po turških bojiščih za očetnjo državo? ... Ali za to nihče ne ve?!

Tako gojenje ravnopravnosti izpodkopuje zaupanje do vlade, množi nezadovoljnost med narodi in podira tisto požrtovalnost, tisto združenje vseh sil in moči, ki so neobhodno potrebne, da se država, oslabiljena vsled napačnih državnih zistemov, zopet okrepi in iznova povzdigne do svoje nekdanje moči in slave.

Nobena državna uravnava ne more biti stanovitna in uspešna, če ni osnovana na resnični narodni ravnopravnosti. To je videl že rajni dr. Janez Bleiweis, ki je nasvetoval v deželnem zboru, naj se dajo ljudstvu slovenske šole, da se lahko izobrazi. Toda nemška večina je zavrgla po opravičeno zahtevo.

Tedaj pa je dr. Lovro Toman dne 17. novembra 1866 stavil v ljubljanskem občinskem svetu nujni predlog:

a) Naj se na ljudskih in srednjih šolah poučuje po načrtu odbora, ki je v zadnji seji deželnega zbora poročal o dr. Bleiweisovem predlogu.

b) Šolski odsek naj pripravi tozadevno prošnjo na deželni odbor za prihodnjo sejo.

Predlog je bil sprejet s 17 slovenskimi glasovi, proti je glasovalo 5 nemških odbornikov oziroma svetovalcev.

Vsakdo ve, da brez izobrazbe vseh v državi prebivajočih narodov, ni napredka, ne moči, ne blagostanja. Pouk pa mora biti naraven in vsemu

narodu pristopen, če hoče biti uspešen in koristen za ves narod. In to je le tedaj, če se poučuje v jeziku, ki ga narod govori. Zaman je vsa tuja literatura, ki je za narod mrtvo blago, dokler se mu v narodnem jeziku ne raztolmači in ne razloži.

Da pa zamore narodni jezik res opravljati imenitno službo tolmača tuje, svetovne literature in kulture, mora se primerno izobraziti in pripraviti za to velevažno službo. Zlasti pa je treba, da je njegovo bogastvo in napredovanje znano narodu in narodnim učiteljem in voditeljem. Jezikovno znanje pa ne sme biti omejeno samo na malo število dobrovoljcev in razumnikov, ampak mora postati občina last vsakega naroda. Le tako bode mogel jezik biti pravi tolmač in srednik med evropskim izobraženjem in narodom.

Slovensko ljudstvo se je čisto obračalo do merodajnih oblastev za narodne slovenske šole, toda vedno zaman. Niti država niti dežela nista imeli smisla za ta prvi pogoj narodove izobrazbe. Deželni zbor je celo z mirnim srcem zavrnil predlog, ki ga je bil v zadevi uravnave učnega jezika na ljudskih in srednjih šolah izdelal poseben odsek po nasvetu dr. Janeza Bleiweisa. Takrat bi se bilo lahko popravilo vsaj nekaj krvave krivice, ki se je delala stoletja in stoletja ubogemu slovenskemu narodu. Toda ne!

Nekateri so se bali, da bi po uravnavi, ki jo je predlagal odsek, nemščina preveč škode trpela in da bi si učenci ne pridobili toliko njegovega znanja, da bi mogli napredovati v višjih razredih. Ali ta strah je bil popolnoma prazen in neosnovan. Kajti po umnih pedagoških načelih se v prvih razredih ljudskih šol tako ne sme in ne more poučevati v tujem jeziku, če se hoče dosežati poveljnih učnih uspehov. Nemščina pa bi imela biti skozinsko obvezen učni predmet le s tem razločkom, da bi se po pametni metodi poučevala v razumljivem, domačem jeziku in ne kakor dotlej, ko se je proti vsem postavam

zdrave pameti poučeval tuj jezik v tujem jeziku.

Ravno tako jalov je bil drugi ugovor, da slovenski jezik nima dovolj učnih sredstev za presnovno šolskega pouka. Saj bi slovenski učitelji lahko črpali svoja predavanja tudi iz tujih slovstev. In če bi precej ne imeli slovenskih učnih knjig, bi si učenci lahko zapisovali razlago dotlej, da se sestavijo in spišejo potrebne knjige. Tako bi imeli učitelji in učenci dovolj prilike izobraziti se v mili materinščini.

Vse te razloge je poudarjal občinski svet ljubljanski v svoji prošnji na deželni odbor. Ali v deželnem odboru je vela takrat Slovincem sovražna sapa in petacija se je vrgla v koš, ne da bi se bila vzela iznova v preudarek...

Še čisto so se ponavljali glasovi, naj se nam da slovenskih šol. Vlada — ta prava mačeha Slovencev — se je končno naveličala vednega moledovanja in nam je dala nekaj malega, kakor se da kužetu obrana kost, toda ne iz ljubezni ali pravičnosti, ampak samo zato, da se nas sitnežev za nekaj časa odkriža.

In ko se je izprožilo pred približno desetimi leti slovensko vseučilišče vprašanje — ker je postala ustanovitev tega velevažnega kulturnega zavoda le preočitna — priglusi se je vlada baš zato, ker je treba dati Slovincem košček krvavo zasluženega kruha. Ta vlada, ki ima vedno odprto srce in polne roke za Nemce, ki žive le za Nemčijo, ki hrepene in streme le po njenem objetju, ne čuje, noče čuti naših glasov, ko se oglašamo za svoje najprimitivnejše pravice, ki nam jih priznava že narava!

Koroške Slovence je žrtvovala nemškemu molohu, istrske, primorske in tržaške je izročila laškimi rabljem pod nož, štajerske prodaja Nemcem in na Kranjskem goji na umeten, neumesten način bankrotno nemštvo...

Peščici Kočevcev je dala lasten državnozborski man-

dat, dočim je 120.000 koroških Slovencev s smehlajajočim obrazom kar oropala vsakega zastopstva, seve s pomočjo znanega izdajalca dr. Šusteršiča. Nepotrebno nemško šolo v Opatiji je podržavila, Kočevcem razširi nižjo gimnazijo v višjo, tržaškim Slovincem pa ne da niti ene, krvavo potrebne slovenske šole! To so razmere, ki kriče do neba!!!

Srbija in Bolgarska.

Belgrad, dne 11. novembra.

(—ut.) Za časa poslednjih dveh Obrenovičev niso bili odnošaji med Srbijo in Bolgarso čisto nič bratski, a bili so večkrat — Slivnica 1885. l. — tudi naravnost sovražni. Slovanski svet je vso krivdo radi teh vedno napetih odnošajev navadno zavračal na Srbijo, ki je v onih časih svojo politiko tako uravnila, kakor so to želeli na Dunaju, a ti so zelo radi gledali na srbsko-bolgarski razpor. Dunaj je Obrenovičev vedno govoril, da so največji sovražniki Srbije in srbskega naroda — Bolgari in na duhu siromašna poslednja dva Obrenoviča sta to verovala in vodila protibolgarsko politiko, a Dunaj je pošiljal v Staro Srbijo in Makedonijo katoliške menihe, svoje predstraže. Ravno taka je bila bolgarska politika napram Srbiji in razlika je bila samo v tem, da je bilo na Bolgarskem srbofobsko vse, a v Srbiji je bil bolgarofobski samo vladar in vlada, ki je bila sestavljena skoraj vedno iz samih duševnih rev z ozkim duševnim obzorjem, a narod te protinardne politike ni odobral. V času obžalovanja vredne vojne leta 1885. je stal — kakor stoji še danes — srbski narod s 95% v vrstah radikalne stranke, ki ima — in je imela tudi takrat — v svojem programu točko, v kateri naglašala, da bo delala z vsemi močmi na vjedinenju Jugoslovancov, a posebno so bili radikalci vedno goreči in prepričani zagovorniki srbsko-bolgarskega zbliz-

LISTEK.

Moje letovanje.

Pripoveduje dr. V. K.

(Dalje.)

„Ah, da!“ je rekel, „kaj ne, vi ste tisti gospod, ki hodi vsak dan po štirikrat skozi Zvezdi?“ — Bil je namreč tista številka, ki ima svoje stojišče v Zvezdi.

„Tako je; štirikrat, oziroma zdaj v počitnicah dvakrat. Vendar, vi mož postavite, zapomnite si, da vam nihče ne daje pravice motiti piknik in nadlegovati ljudi mojega socijalnega stanja in ugleda, ki niso nič zakrivali in brez mrmranja plačujejo visoke mestne doklade.“ Tako sem se razkoračil, ko sem videl, da se mi ni treba ničesar več bati, in samozavest mi je rastla, čim večja je bila zadrega redarjeva. Ta pa je jeoljal: „Aprastite, gospod! Danes lovimo po mestnem logu barabe, in ker ste tako čudno opravljeni (kakor omenjeno, imel sem obleko prirojeno a la mode Vrbani), mislim sem —“. Nadaljuje besede so mu obtičale v grlu in nje-

gova sreča, da so mu; zakaj jaz sem postajal že vražje divji. „Bomo videli, da je še pravica na svetu!“ sem vpil za njim, ko je prihljeno odhajal.

Vendar v strahu, da bi ne prišla kaka druga številka, ki bi me ne spoznala tako kmalu, hitro popiknikom ter odidem domov, sicer s svetim srdom v srečo, vendar ponosnih in umerjenih korakov kakor turist, ki se vrača z nevarne, pa srečno prestale ture. Zlasti sem se ponašal s praskami na kolenih, katere sem si nadjal, ko sem nerodno legel pod grm.

Moja ogorčenost zaradi opisane barabske afere v mestnem logu pa je bila tolika, da sem prišedši domov takoj sedel k pisalni mizi in začel o njej pisati dopis za tisti slovenski list, ki zabavlja čez vse, samo čez svojega urednikane. Ker sem bil pa zaradi silne razburjenosti tako malo zbranih misli, da razen napisa: „Kaj vse se more pripetiti ljubljanskemu davkoplačevalcu?“ nisem vedel naprej, opustil sem to nakano. Namerjal pa sem naprositi svojega prijatelja mestnega odbornika, da bi v prvi seji mestnega odbora stavil na župana krepko in-

terpelacijo o tej zadevi. Vendar moje dobro srce in vzgledna požrtvovalnost, vsled katere vedno podrejam svoje osebo koristni skupnim težnjam svoje stranke, odvrnili sta me tudi od te namere. In to je bilo gotovo lepo od mene; zakaj interpelacija bi sigurno tako zelo razburila duhove mestnih odbornikov, da bi se zamajal stolec županov, disciplina v stranki bi se pa začela rušiti.

Tako torej sem s posnemanja vrednim samozatajevanjem več koristil narodni stvari, kakor rodoljub, ki daruje dve kroni kakemu narodnemu društvu. In vendar se njegovo ime objavi v vseh časopisih, dočim se je moje imenovalo le v zakajenih gostilniških prostorih, kjer so se na moj račun izbijale šale.

Sploh bodi pri tej priliki in na tem mestu bogu potoženo, da me naša žurnalistika čisto nič ne vpoštevata. Do zdaj je stalo moje ime samo dvakrat v listih, pa še tedaj brez „gospod“ in tudi ne z vsemi naslovi. In sicer je bilo to enkrat, ko sem v Šelenburgovih ulicah povozil s kolesom neko štorakasto mlekarico, in ker sem jo, ko je bila že

na tleh, tudi še pohodil, plačati sem ji moral prav visoko odškodnino. Drugič pa, ko sem nastopil pri sodišču kot priča zaradi nekih komaj omembe vrednih zaušnic, s katerimi sta obdelavala drug drugega dva moja ljubezniva prijatelja o priliki neke burne debate v gostilni „Pri Raci“. Poskrbeti pa hočem, da bo to v prihodnje drugače. Ko se razpišejo nove volitve na podlagi splošne in enake volilne pravice, kandidiral bom tudi jaz in ni hudič, da se ne bi tedaj začeli brigati naši časniki zame in moje zadeve.

Seveda bo potem, ko bom poslanec, z brezskrbnim letovanjem pri kraju. Vsaj veste, pogostni volilni shodi, interviui, obedi pri ministrih in vse drugo, kar prinaša s seboj dolžnost in čast poslanska, dela skrbi in jemlje spanje. Veljalo je torej sedaj, ko sem bil še „procul negotiis“, v sladkem brezdelju uživati počitnice. In reči moram, da sem bil izvzemši dogodka v mestnem logu čisto zadovoljen z letovanjem v Ljubljani. Imel sem vse udobnosti, ki nam jih nudi mesto s štiridesetimi tisoči prebivalcev, in sem z malim denarjem

si lahko nabavil vse neprilichnosti, ki jih morajo drago plačevati letoviščarji na kmetih. Še celo žledodni katar sem dobil po ceni, ko sem nekoč na kislo mleko izpil vrček prestanega piva. In tako bi bil še nadalje letoval v zadovoljstvu, ko bi bili istotako kot oviček ostali tudi moji prijatelji isti, kakor so bili med letom.

Moji prijatelji namreč, kolikor jih je borba za kruh tudi v tem času vezala na Ljubljano, so imeli svoje polovice v raznih kopališčih in letoviščih, in so postali tako slavnati vdovci. Odravali so si med letom ali pa napravili dolgove, da so zamogli ustreči modnim aluram svojih žen in potolažiti svoje lastno hrepenenje po samski svobodi. Z začasnimi osvobodenci te vrste pa je vsako pametno občevanje, kakršno na primer jaz ljubim, naravnost nemogoče. Šo kot kozli, kadar jih izpustiš iz hleva. Povem vam, da lažje izpregovorite resno besedo z burškoinim vseučiliščnikom razklanih lic ali z novepečenim lajtnantom povite talje kako pa s slavnatim vdovcem. (Dalje prih.)

žanja, kot prve etape v velikem delu na vjedinenju celega slovanskega juga. V srbskem narodu je bila ta ideja že l. 1885. tako močno vkoreninjena, da je ona mnogo, zelo mnogo pripomogla bolgarski zmagi pri Slivnici. Pravil mi je srbski častnik, rojen Slovenec, ki je takrat poveljeval stotnji pehote, da Srbi za vojno nobenega navdušenja niso imeli, ker bratomorne vojne niso mogli razumeti.

Junjska revolucija v Srbiji je zelo blagodejno vplivala na notranji razvoj Srbije in na njeno zunanjo politiko. Tega zgodovinskega dne, ki nastaja nova doba v razvoju Srbije in celega slovanskega juga, se ni spremenila v Srbiji samo dinastija — radi tega bi niti ne bilo potrebno prelivati krvi! — nego se je zrušil ves stari režim, odzvonilo je korupciji in nepoštenju, a namesto volje nekolicin pulhlih in nepoštenih ljudi, ki so neovirano kradli iz državnih blagajn, so stopili ljudje, katerim narod zaupa, da bodo pošteno upravljali z državno. V Srbiji je zavladal duh svobode in poštenja, kar se najbolje vidi iz tega, da so državne finance bile takoj dovedene v popoln red in takoj prvo leto novega režima se je končalo z lepim preostankom v državnih blagajnah in prišlo je — česar že leta in leta ni bilo — do ravnovesja v državnem proračunu. Zunanja politika Srbije se je takoj po junjski revoluciji spremenila iz temelja. Radikalna stranka v kateri je 95% naroda, je dobila pri slobodnih volitvah ogromno večino in vlada, sestavljena iz te stranke, je takoj opustila tradicionalno avstrofilsko politiko ter je začela delati na zblizanje Srbije z Bolgarsko. Kabineti so se v Srbiji v teh treh letih po junjski revoluciji sicer menjali, ker so radikali razcepjeni v dve stranki, ali novi kurz zunanje politike je ostal vedno popolnoma nespremenjen, ker so zmerni in mlajši radikali enako goreči pristaši jugoslovanske ideje.

Zunanjo politiko Srbije je vodil v tem času največ sedanjih ministrski predsednik in minister zunanjih zadev, Nikola Pašić, najizrazitejši svobodni reprezentant političnega jugoslovanskega programa, katerega končni cilj je: osloboditev in konfederiranje jugoslov. narodov. Ta dalekovidni politik in diplomat dobro ve, ako se združijo najprej slobodne tri jugoslov. države, ki bi postopale z združenimi močmi najprej v Stari Srbiji in Makedoniji in potem bi v odločilnem momentu srbsko-bolgarsko-makedonska zvezna država lahko z uspehom tudi druge posegla vmes kot osloboditeljica potlačenih in zasuzjenih Jugoslovancov. Zato je začel N. Pašić pridno delati na zblizanju med Srbijo in Bolgarsko in je šel pri tem delu tako daleč, da je aranžiral obisk kralja Petra bolgarskemu knezu — in to ni bila mala žrtve za Srbijo, kar ni šala: vladar slobodne kraljevine poseti prvi vazalnega kneza!

Tudi ideja o srbsko-bolgarski carinski uniji je Pašićeva. Dunaj je sicer uspel, da je to lepo idejo uničil, ali ta uspeh Avstro-Ogrske je samo momentan in dolgo ne bomo čakali do srbsko-bolgarske unije, četudi bo Avstro-Ogrska tudi nadalje storila vse, da onemogoči realizovanje te ideje.

Srbska zunanja politika je jugoslovanska, a v prvi vrsti — ker je to najpotrebnejše — bolgarofilska. To vedo tudi Bolgari in zato je postala tudi med njimi — ki so najmanj Jugoslovani — jugoslov. struja dosti močna. Vsa od vladavine neodvisna bolgarska javnost je začela živo zagovarjati idejo zblizanja med Bolgarsko in Srbijo. Ali službena Bolgarska je ostajala rezervirana in njene izjave „o bratskih čustvih do sosednje in bratske kraljevine“ so bile hladne in vodene, ker zunanjo politiko vodi na Bolgarskem knez Ferdinand, Nemec, kateremu niti na pamet ne prihaja, da bi vodil jugoslov. politiko. Ta talentiran in inteligenčen, ali brezobziren in v izbiranju sredstev za dosego svojih ciljev neizbirčen vladar, je silno slavohlepen in on misli vedno na to, da bi ustvaril Veliko Bolgarsko, katere mogočni vladar bi

bil on. Njemu ni čisto nič stalo do bolgarskega naroda, ki mu je kot Nemcu tuj — njemu je do tega, da postane on močan in slaven. Gotovo, da je izključena mogočnost, da bi Bolgarska proti volji Srbije mogla zavzeti in sebi inkorporirati Makedonijo, kakor je nemogoče, da bi to storila Srbija proti volji Bolgarske, ali knez Ferdinand vendar upa in si zamišlja, kako lepo bi to bilo, ko bi on sedel na prestolu Velike Bolgarske.

In zato se Bolgarska ne navdušuje za jugoslov. idejo. Bolgarski narod da, on je prijatelj te ideje, ali ta ubogi bolgarski narod nima nobenega vpliva na notranjo, še manj pa na zunanjo politiko Bolgarske, ker ima nad sabo Khvena — kneza Ferdinanda, ki pošilja na volišča vojake, da fabricirajo „narodno voljo“, ki je identična z voljo njegovo — Formalno vladajo med Srbijo in Bolgarsko popolnoma bratski odnosi — v narodu so ti odnosi tudi de facto bratski — ali faktično je samo Srbija v istini bratsko razpoložena napram Bolgarski, a Bolgarska (službena) samo naglašja, da so odnosi bratski, ali obenem na skrivaj ruje proti Srbiji in išče prilike, da bi prikazala Srbijo kot nelojalno napram Bolgarski. Srbska vlada je nedavno — kakor že znano — iskala od narodne skupštine kredit 300.000 dinarjev za pomoč ponesrečenim Srbom v Stari Srbiji in Makedoniji in ta kredit je narodna skupština votirala z vsemi proti enemu glasu — contra je glasoval socijalni demokrat Dragiša Lapčević. To je dalo bolgarski šovinistični, po vladi inspirirani javnosti povoda, da začne napadati Srbijo radi njene „nelojalnosti“. To šovinistično bolgarsko časopisje kriči, da Srbija v Stari Srbiji in Makedoniji nima ničesar iskati, ker da tam ni Srbov in da je votiranje kredita 300.000 dinarjev za pomoč ponesrečenim Srbom v Stari Srbiji in Makedoniji udarec, namenjen Bolgarski — — —!

Žalostno in smešno. Žalostno je, da vpije službena Bolgarska na Srbijo radi tega, ker ta pomaga nesrečnim sobratom na Turškem — ko Srbija izvršuje samo svojo bratsko in humano dolžnost. Bolgarsko narodno sobranje je nedavno votiralo pol milijona za pomoč Makedoncem in v Srbiji se radi tega nihče ni revoltiral, ker kulturen človek se radi tega ne more revoltirati, nego more biti samo vesel, da se slobodni bratje skrbijo za svoje zaslužene sobrate. Dolžnost je Srbije in Bolgarske, da pomagata svojim bratom v Stari Srbiji in Makedoniji in napadi bolgarskih šovinstov na Srbijo radi tega, ker ona to svojo dolžnost izvršuje, so jasen dokaz za to, da so kreature, ki se zbirajo okrog Nemca Ferdinanda, zdivjane živine brez srca in brez duše! Smešno in glupe so tudi trditve teh zvostih slug kneza Ferdinanda, da v Stari Srbiji in Makedoniji ni Srbov! Tudi med Hrvati je šovinstov, ki negirajo Srbe v Hrvatski — Slavoniji — Dalmaciji in celo — v Bosni in Hercegovini, pa Srbi vendar živijo in napredujejo in hrvatske stranke sklepajo z njimi volilne kompromise in so se z njimi vjedinile na skupno delo! Tudi Bolgarom ne bo nič pomagalo negiranje Srbov v Stari Srbiji in Makedoniji — **dokler Srbi tam živijo in napredujejo!**

Odnosi med Srbijo in Bolgarsko so se, na žalost, ohladili in zagovorniki srbsko-bolgarskega zblizanja in vjedinenja vseh Jugoslovancov morajo z žalostjo v duši gledati, kako se Bolgarska, ki je jugoslov. država, približuje največjemu sovražniku jugoslovanske slobode — Dunaju. Vprašal sem merodajne faktorje, v Srbiji, kaj mislijo o tem in oni so izrazili nado, da je hladen veter izpod Vitoš-planine prelazen in da Bolgarska — tudi službena — kmalu sprevidi, da je za njo prava in zdrava politika edino zblizanje s Srbijo.

Dal Bog, da se merodajni faktorji v Srbiji ne varajo!

Državni zbor.

Dunaj, 12. novembra. Na predlog poslanca Plantana so se došle

vloge prečitale dobesedno. Isti poslanec je potem tudi interpeliral železniškega ministra zaradi raznih nezakonitosti pri gradnji Bohinjske železnice. — Potem se je nadaljevala glavna razprava o volilni reformi. Generalni govornik contra posl. Stein se je baval v svojem govoru največ s poslanci dr. Šusteršičem, Šukljeto in dr. Plojem. Rekel je, da je za volilno reformo sumljivo, ker je otvoril ples za njo dr. Šusteršič. „Značilno je, da je isti dr. Šusteršič, ki ga je l. maja 1901 cela zbornica obsodila, ki je pred par meseci podrejenim uradnikom svojih konzumnih društev naravnost naročil, naj predložijo napačne bilance, dobil sedaj od vlade 20.000 kron kot subvencijo svoje klerikalne „Zadružne zveze“. (Posl. Šuklje: „Zadruge se vse subvencionirajo!“ Posl. Haynich: „Toda v kak namen se je podaril ta znesek? To je politično sleparstvo!“) Posl. Stein: „Avgusta 1900 je bil v Ljubljani shod, na katerem je rekel dr. Šusteršič o Šukljetu, da je star poslanec, ki nima nič vpliva, nič pomena in s katerim dostojen človek ne občuje. Nato je nastal v „Slovenskem Narodu“ dvoboj v obliki uvodnikov pro in kontra. V teh člankih je Šuklje, ki še takrat ni bil klerikalni pristaš dr. Žilindre, rekel med drugim: Dr. Žilindra je dovolj znani patron grozovite arogance, ošabnosti in predrznosti. Njegovo početje je deželi Kranjski v neizmerno škodo in on bo govoril z vlado zelo resne besede, da se napravi tej klerikalni gospodarski organizaciji in dr. Žilindri na Kranjskem konec. Posl. Šuklje je zaključil dotični članek: „Ljubim snago in moram si brž umiti roke, ker sem si jih s tem nesnažnim delom že preveč umazal.“ Tako je pisal dvorni svetnik Šuklje, ki se sedaj tako zelo poteguje za dr. Žilindro. Dvorni svetnik Šuklje je po petnajstih letih zapustil liberalno stranko na Kranjskem ter ležal pred dr. Žilindro na trebuhu, da mu podeli mandat. Zakaj ste bili, gosp. dvorni svetnik Šuklje, svoječasno upokojeni, dasi ste bili v najkrepkejših moških letih? Zakaj ste dobili tisoč kron pokojnine več kakor vam je gre? (Podpredsednik Žaček: „Prosim vas moram, da opustite take osebne napade!“) To se je zgodilo zatvegadelj, ker ste kot bivši ravnatelj založništva šolskih knjig na stroške naučnega ministrstva gradili v Pragi hišo ter ste si dali svojo graščino na Kamnu po istem praškem stavbniku in njegovih delavcih za zelo majhno svotico prenoviti. (Posl. Malik: „Avstrijski dvorni svetnik!“) To so elementi, ki so se vdinjali vladi za volilno reformo. Tretji v zvezi iz tabora klerikalnih Slovencev je dvorni svetnik dr. Ploj, načelnik volilnega odseka, ki potrebuje posebnega vladnega varstva. (Obdolžil ga je nekega nečastnega dejanja.) — Potem je napadal krono in dinastijo ter imenoval člane nemške ljudske stranke nesramne vlačuge.

Posl. Klumpar (glavni govornik pro) je pričel svoj govor v češkem jeziku, potem je nadaljeval nemško. Obširno je razlagal vzroke, zakaj so Mladočehi podpirali klerikalne Slovence pri volilni reformi. Izjavil je, da bodo Mladočehi glasovali za prestop v podrobno razpravo. Potem so sledili stvarni popravki. Posl. dr. Šusteršič je izjavil, da z ogorčenjem zavrača neresnične obdolžitve, ki jih je izrekel posl. Stein proti članom njegovega kluba. Izjavil je, da mu nobeno (?) konzumno društvo ni podrejeno in da ni nikoli nobenemu uradniku dal nečastnega naročila. (Posl. Berger: „Čitajte v „Marburger Zeitung“ izpred sodišča!“) Nadalje je tajil, da bi bil dobil od vlade 20.000 K za klerikalno zadružno zvezo ter pozival vlado, naj izpove, ako je kaj dobil. (Posl. Berger: „Od kdaj pa polaga vlada račune o dispozijskem fondu? To je vendar prebedasto!“) Povedal je, da je bilo onih 20.000 K vladna podpora „Zadružni zvezi“ za revizijske stroške. Potem je pripovedoval, kako je prišlo med njim in

Šukljeto pred šestimi leti do polemike ter pripomnil, da gotovo ni sramota, ako se dva protivnika pobotata ter si v skupno delo podata roki. (Posl. Berger: „Ali si je dvorni svetnik Šuklje umil roke?“) Tudi glede afere z žlindro se je skušal oprati na ta način, da je hotel zvaliti krivdo na uradnika, ki je letos — umrl. Čisto po Šusteršičevem značaju! Zato pa mu je posl. Stein tudi zaklical: „Izrodek vseh sleparjev! Vaše mesto je v kaznilnici!“ — Posl. Šuklje je izjavil, da ni res, da so ga vpokojili, temuč je sam prosil (?) za vpokojitev vsled smrti sina in bolezni žene; dasi bi ga bil naučni minister še rad obdržal (?). Priznal je, da je imel pri renoviranju svojega gradu delavce iz Prage, a trdil je, da ga je delo veljalo 20.000 K. Končno je izjavil, da se mora vsakemu gnusiti, kdor mora izvrševati svoj mandat v taki družbi. (Šuklje je vendar v prvi vrsti v družbi svojih klubovih tovarišev!)

Posl. dr. Ploj je izjavil, da so vse Steinove obdolžitve glede njegove osebe podlo obrekovanje ter pozival Steina, naj mu pove, kdo mu je dal podatke, da ga more tožiti. Stein je to odklonil, a obenem je izjavil, da zdržuje glede dr. Šusteršiča vse obdolžitve, ker jih ni povzel iz slovenskih časopisov, temuč iz aktov obdolženega uradnika (Seliškarja). Dr. Šusteršič: „To je kaznovan individij!“ — Posl. Stein: „Vi bi bili že tudi zdavno kaznovani, da niste imun!“ Vaše razburjenje, gospod Šusteršič, je ravno tako umetno, kakor vaš hreščeti „šusterbas“. Na vas ni nič poštenega. Vi ste skozinskoz komedijant in malopridnež! V vsakem oziru sem vam na razpolago. Tožite me! Rečem vam, da bom vse zastopal tudi izven zbornice; pride čas, ko bom brez imunitete vse to priobčil v časopisju.“ — Na Šukljetoovo zagovarjanje je izjavil, da je med gradnjo erarnega poslopja in renoviranjem njegovega gradu po istem stavbniku in istih delavcih notranja zveza. Končno je zdrževal tudi svoje očitanje napram dr. Ploju ter je zaključil svoj govor s Šukljetoovimi besedami glede Žilindre: „Predolgo sem se že baval s to družbo; iti moram ven, da si umijem roke.“

Potem je imel zaključno besedo poročevalec posl. Lückner, nakar se je sklenilo preiti v podrobno razpravo.

Jutri bo zopet seja.

Kancelparagraf.

Dunaj, 12. novembra. Danes so imeli vsi poslanci-duhovniki v parlamentu skupno posvetovanje, da se upro dr. Ferjančičevemu predlogu glede kancelparagrafa. Vsi so se seveda izrekli, da bi se vzelo duhovniku glavno agitacijsko sredstvo, t. j. prižnica. Izvolili so deputacijo štirih članov, med njimi je tudi posl. Biankini, ki naj gredo posredovat k ministrskemu predsedniku in k predsedniku grofu Vetrtru, da se kancelparagraf ne sprejme in da se tretje branje volilne reforme ne začne poprej, dokler ni v odseku rešen zakon o varstvu volilne svobode.

Češka zmaga v Budjeovicah.

Praga, 12. novembra. Oddanih je bilo 3937 glasov; Nemci so jih dobili 1914, Čehi pa 2010. Radost med Čehi je nepopisna. Z vseh čeških hiš so takoj zaplopolale narodne zastave, Čehi so zaprli trgovine ter priredili slavnostno promenado s kokardami. Zvečer je bila bakljada. — Češki voditeji so šli k županu Taschku ter mu ponudili nekako spravo med Čehi in Nemci na ta način, da so predlagali Čehi, naj se v drugem in prvem razredu postavijo taki nemški kandidati, ki bi jih mogli tudi Čehi voliti. Razkačeni Nemci bodo najbrže ponudbo odklonili.

„Novi Jelačić v Dalmaciji“.

Budimpešta, 12. novembra. Pod tem naslovom pišejo madžarski časopisi, da je vojni poveljnik v Zadru,

podmaršal Varešanin, razvil po cel Dalmaciji živalno agitacijo za priklopljenje Dalmacije Bosni in Hercegovini. Na svoji strani ima baje vso posvetno in duhovsko inteligenco ter je o svojem načrtu poročal tudi prestolonasledniku, ki je njegove načrte odobril.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 12. novembra. Ker se je grofu Vitteju z merodajne strani namignilo, naj se za sedaj še ne vrne domov, je Vitte demisioniral kot član državnega sveta.

Varšava, 12. novembra. Na Tverskaji je nekdo vrgel bombo proti mestnemu poglavarju Reinbotu, a ga ni zadel. Atentatorja je neki policaj ustrelil.

Varšava, 12. novembra. V Krasnojarsku so ustrelili tri vojake, ki so ranili nekega častnika.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. novembra.

— „Kancelparagraf“. Vesoljno klerikalstvo trepetaja groze in strahu, da se uvede „kancelparagraf“, to je, da se potom zakona onemogoči zloraba cerkve za politično agitacijo. Nihče ne misli duhovniku vzeti ali omejiti svobode, posezati v politično agitacijo, ali onemogočiti se hoče zloraba cerkvene avtoritete. Izven cerkve naj duhovnik agitira kolikor hoče — tega mu nihče ne brani, v cerkvi pa je vsaka agitacija ravno tako nedopustna kakor v sodni dvorani. Sodnik je zunaj sodnje svoboden državljani, v sodni dvorani pa nesme delati politike. Tako bodi tudi v duhovnikom. Že več kot sto let je tega, kar se je prvič potom zakona prepovedala zloraba cerkve za politične namene. Zgodilo se je to za časa velike francoske republike. Napoleon I. je sicer sklenil s papežem konordat, a prepovedal je vendar agitacijo v cerkvi. In sedanja tretja republika je v zakonu o ločitvi države in cerkve to isto sklenila. Na Nemškem imajo tak zakon že več kot 30 let. Tudi na Italijanskem, na Angleškem in celo na Španskem imajo take zakone pa tudi na Norveškem in na Ogrskem. V vsaki civilizirani državi se zavaruje svoboda in neodvisnost volilcev in cerkev izhaja pri tem prav dobro. V Avstriji pa se ustavljajo duhovniki z vso silo Ferjančičevemu predlogu. To je samo dokaz, da se duhovščina ljudstva boji, in priznanje, da ima ljudstvo na vrvi le vsled tega, ker zlorablja svojo versko avtoriteto. Duhovščina se zaveda, da bi bilo hitro k njej ujenemu gospodarstvu, če bi ljudstva s cerkveno avtoriteto ne mogla terorizirati. Tu se vidi vse hinavstvo klerikalnih strank. Na eni strani kriče o ljudskih pravicah, na drugi stran pa se ustavljajo z vso silo zagotovitvi, da se bo ljudstvo moglo svobodno posluževati svojih pravic. Splošna in enaka volilna pravica pa nima nobenega smisla in nobene vrednosti, če se ne zagotovi svobodna raba te pravice in zato smo radovedni, kaka bo usoda dr. Ferjančičevega predloga.

— Včerajšnja seja poslanske zbornice je bila silno viharina in so klerikalci zopet take slišali, da jih bodo pomnili vse žive dni. Vsenemec Stein se je lotil Šusteršiča, hofrata Šukljeja in dr. Ploja in jih strahovito zdelal. Opozarjamo čitatelje na poročilo o tej eksekuciji, ki je prijavljamo na drugem mestu pod naslovom „državni zbor.“ Šusteršič je v svojem obrambnem govoru pokazal svoj pravi značaj. V zadevi žilindre, je hotel zvaliti krivdo na rajnega Sajovica. Zdaj, ko je ta mrtev, ko se ne more braniti, zdaj se je drznil Šusteršič omadeževati njegovo čast, dokler je bil pa Sajovic živ, si kaj takega ni upal.

— Shod v št. Petru pri Gorici. „Slovenec“ je priobčil sročil naslednjo brzoglavko iz Gorice: „Shoda v št. Petru ni bilo. Naših prišlo nad 200, pijanih liberalcev pod Gabrščekom in s koncipijenti 50. Ti so vpili

Dalje v prilogi.

tulili, posebno Gabersček. Naši so enkrat potisnili pred vrata. Dr. Gregorčič izjavil, da shoda ne bo. Naši prirejali Gregorčiču velika krčmarija, da liberalcev ni bilo slišati. Nemir trajal dve uri, dokler niso liberalci odkurili med smehom naših. Gabersčeku so očitali surovo obnašanje. Njegov odgovor je bil: Mene ni prav zabole reči sram. Smeh in plosk. Shod se ponovi. — Ponatisnili smo „Slovenčev“ telegram, da vidijo čisti pošteni ljudje, ki so se shoda udeležili, kako nesramno klerikalci lažejo. Že iz telegrama samega se spozna, da je laž, kar počne. Klerikalci so doslej smatrali št. Peter pri Gorici za svojo prdnjavo. Če se v tej trdnjavi zbere 200 klerikalcev, je čisto nemogoče, da bi jim mogel kdo shod razbiti. A niti telegram ne trdi, da je bil shod razbit, nego pravi le, da ga ni bilo. Zakaj pa ga ni bilo, ko je bilo navzočih 200 klerikalcev in le 50 naprednjakov?!! V resnici je bilo tako-le: Dr. Gregorčič je imel okoli sebe zbranih kaci 30 do 40 oseb. Ko so začeli prihajati napredni možje in je prišla vest, da gre Gabersček, je med klerikalci zavladal strah. Zakričali so: „zaprite vrata“. Res so vrata zaprli in vnel se je pravi boj, dokler niso napredni možje dosegli vstop. Naprednjakov je bilo nad 250. Zahtevali so, naj se voli predsedstvo. Rekli so, naj le govore klerikalci, a govorili da bodo tudinaprednjaki. Gregorčič pa tega ni hotel, ker ga je bilo strah. Rekel je, da je shod sklicala „Sloga“ in da bodo govorili samo udje. Vnela se je ostra borba. Možje so bili zbrani nad dve uri in klerikalci so jih slišali take, da je Gregorčiča kar božjast lomila. „Na svidenje na slehernem klerikalnem shodu“ to je bilo slovo naprednjakov in ker je Goriška probujena in zavedna, se bodo te besede tudi uresničevale toliko časa, da bo klerikalizem premagan.

— **Afera dr. Robide.** Naravno je in s človeškega stališča gotovo umljivo, da se ne pečemo radi s to zadevo. Najraje bi o njej molčali, ali ker so jo drugi listi na najpodlejši način politično fruktificirali, je bila naša dolžnost, da smo tudi mi izpregovorili. Priobčili smo avtentično pojasnilo o nagibih, vsled katerih se je deželni odbor odločil za odpust dr. Robide. Deželni odbor je svoj sklep storil soglasno, zastopniki vseh treh strank so bili edini in so solidarni v tej zadevi. Spričo temu pač ne more biti dvomov, komu je verjeti, ali dež. odboru, najvišji avtonomni oblasti, ki gotovo nobenemu uradniku ne bo delal krivice, ali ožjim prijateljem dr. Robide in političnim agitatorjem, ki bi radi afero dr. Robide izkoristili za svojo stranko. Najžalostnejšo vlogo igra pri tej stvari klerikalna stranka. Na eni strani bi rada obvarovala svoja pristaša dež. glavarja Detela in dež. odbornika Povšeta, na drugi strani pa bi rada ščuvala proti dr. Tavčarju. Snoči je to poskusil „Slovenec“. Dr. Tavčarju očita, da je kakor vsi drugi člani dež. odbora glasoval za odpust, dasi se je dr. Robida nekoč v „Slov. Narodu“ bojeval zoper dr. Divjaka. Oboje je resnično. Svoje dni je dr. Robida mnogo pisal v „Slov. Nar.“ zoper dr. Divjaka. Priobčevali smo njegove stvari radi, ker smo bili prepričani, da se poteguje za pravico. Toda ko smo dobili iz dež. odbora natančne informacije, smo nehali s priobčevanjem dr. Robidovih spisov. Za nas je to le častno. Zapri smo list so mišljeniku in ljubelemu sotrudniku, da obvarujemo odločnega klerikalca dr. Divjaka. Vedeli smo, da je dr. Divjak naš nasprotnik, a vendar smo raje izgubili so mišljenika, kakor da bi nasprotniku delali krivico. Tega gotovo ni treba sram biti ne nas, ne dr. Tavčarja. In da je zdaj dr. Tavčar glasoval tako, kakor gg. Detela, Barbo, Grasselli in Povše, je z ozirom na to, da se je nekoč sam zavzemal za dr. Robido, le dokaz, da drugega izhoda ni bilo. — Socijalni demokratje so nane-deljskem shodu posebno vehementno napadali dež. odbor. Ne zaradi osebe

dr. Robide, marveč zaradi tega, ker iščejo zaslonbe pri uradništvu. Med delavstvom ne pridobivajo nič terena, ker niso v stanju, da bi za delavce kaj storili. V materijalnem oziru jim nič ne koristijo, za izobrazbo ne morejo ničesar storiti — od tod stagnacija, od tod želja pridobiti privrženecv med inteligenco. Kako pa znajo socijalni demokratje biti prav taki „rablj“ kakor deželni odbor, zato imamo klasičen dokaz v Idriji. Profesor L. je bil iz službe odpuščen. Povedalo se nam je, da je bil ta odpust utemeljen in opravičen. Resnica pa je tudi, da to, kar se je očitalo prof. L. je bilo dosti neznatnejše od tega, kar se očita dr. Robidi. A kdo je bil med tistimi, ki so odločili za odpust prof. L.? Vodja socijalnih demokratov v Idriji Anton Kristan. Tu se vidi pristranost socijalnih demokratov. Kar velja za dr. Robido, velja tudi za prof. L., a dočim se je Anton Kristan v Idriji zavzel za odpust prof. L., je Etbin Kristan metal v nedeljo bombe na dež. odbor. Lepa pravičnost!

— **Zakaj je kanonik Sajovic postal stolni prošt?** Imenovanje kanonika Sajovca za stolnega prošta je vzbudilo precejšnje začudenje. To začudenje je opravičeno, ker gospod Sajovic nima akademskih studij in tudi nikdar ni imel prilike se kako drugače izkazati. Kanonik je postal šele pred nekaj leti, prej je ves čas služboval kot navaden župnik na kmetih. Ni se torej čuditi, da so ljudje pisano gledali, ko so čuli, da je ta sicer časti vredni duhovnik postal stolni prošt v Ljubljani. Zgodovina tega imenovanja je, kakor se kaže, precej zanimiva. Čujemo, da je bil za mesto stolnega prošta v Ljubljani v kombinaciji novomeški prošt g. dr. Elbert. Tega je škof Jeglič branil na vse pretege, pač zaradi tega, ker je znano, da se prošt dr. Elbert ne strinja s škofovo politiko, še manj pa z njegovo taktiko. Proti dr. Elbertu so šli v boj tudi klerikalni poslanci; zlasti sta se pehala Šusteršič in Šuklje, da bi prošt dr. Elbert ne prišel v Ljubljano. Končno je škof vendarle zmagal; prošt dr. Elbert je dobil komturni križec Franc-Jozefovega reda in ostane v Novem mestu, stolni prošt v Ljubljani pa je postal kanonik Sajovic. Zakaj si je škof prav g. Sajovca izbral, ko je vendar generalni vikarij Flis tu in več drugih kanonikov, ki so za mesto prošta znanstveno in administrativno praktično dokaj bolj usposobljeni, kakor g. Sajovic, tega seveda ne moremo zanesljivo vedeti. Iz duhovskih krogov, kjer se to imenovanje mnogo in ostro kritikuje, smo izvedeli o vzrokih škofove vneme za novega prošta prav zanimive stvari. V duhovskih krogih se potrjuje, da je kvalifikacija g. Sajovca za mesto stolnega prošta prav nezadostna in da od starčka 75 let tudi ni pričakovati, da bi se uživel v svoj novi delokrog. Škof tega ne pričakuje, nego je iz čisto drugih nagibov izbral g. Sajovca za prošta. Novi prošt je kakor rečeno 75 let star, ima kakih 80.000 gld. premoženja in ni bližnjih sorodnikov. V tem tiči vsa skrivnost tega imenovanja. Škof bi bil najraje dedič vseh kranskih duhovnikov.

— **„Slovenija“.** Nedeljska „Slavija“ piše pod tem naslovom: „V četrtek bo v Ljubljani shod zaupnikov narodno-napredne stranke slovenske. Voditelji dr. Ivan Tavčar, župan Ivan Hribar, dr. Andrej Ferjančič, Ivan Plančan, dr. Danilo Majaron so sestavili v izvrševalnem odboru za zapadni shod program, o katerem se mora reči, da bode temelj velikega preobrata. Napredna stranka v Sloveniji je sprejela v svoj program kot temeljno zahtevo slovenskega naroda narodno avtonomijo, katere končni cilj bi naj bil zedinjena Slovenija, združena s Hrvatsko. Dosedaj se je mnogo govorilo v Sloveniji o narodni avtonomiji, o ustanovitvi ene slovenske pokrajine iz Kranjske, Spodnje Štajerske, južne Koroške in Primorskega, o zedinjeni Sloveniji, toda za združeno Slovenijo v zvezi s Hrvatsko se je v svojem programu

prvaizrakla narodno-napredna stranka. In z vsa pravico! Zedinjena Slovenija, združitev vseh slovenskih dežel v eno avtonomno pokrajino bi bila nezadostna zaščita, imajoč proti sebi na severni meji Nemce, na jugu pa Italijane, ako bi ne imela v političnem oziru opore v najbližnjem sosedsstvu. Zato je treba „Sloveniji“ misliti na zvezo, ki bi bila s političnim svojim telesom državnega značaja jaka opora slovenskega naroda, a to je v zemljepisnem, jezikovnem in narodnem oziru edino Hrvatska. Geografično že itak teži Slovenija k Balkanu. Slovenske reke se izlivajo v mogočni Dunav in alpsko-slovenske pokrajine doli do sinje Adrije se primikajo k balkanskim deželam. Slovenec, južni Slovan, ne more obstati brez Jugoslovanstva, brez združenja s Hrvati, Srbi in Bolgari, z vsemi južnimi Slovani. Priroda sama in značaj ljudstva v jezikovnem in narodnem oziru odkazujeta Slovencev mesto v skupini jugoslovanski, zlasti v združenju s Hrvatsko. Ko se je svoje dni na Hrvatskem rodila ideja „Velike Hrvatske“, se je uvaževalo tudi Slovence, takozvane „planinske Hrvate“, ki bi naj bili del naroda hrvatskega in se udeležili politične tvorbe Hrvatske. Toda jezikovni motivi in narodni oziri bi bili nezadostni, zakaj narodna avtonomija še ni dosedaj vseobšni, od vseh priznani postulat in Slovenci bi se pri tem mogli opirati zgolj na zahtevo galskih Rusov in ogrskih narodnosti po narodni avtonomiji, torej na življe, ki so dosedaj politično še slabi in še nesposobni, z energijo izvesti svoje, ako tudi še tako nujne zahteve. Združena Slovenija potrebuje za to več nego samo temelj jezikovni in narodni, ako išče z lruženje s Hrvatsko, ki je po našem mnenju za Slovence edino spasonosna, ako hočejo, da ne bodo osamljeni in jim ne poidejo moči v borbi z dvema neprijateljema: z Nemci na severu, z Italijani pa na jugu. Na srečo imajo Slovenci možnost, opreti svoj končni cilj v združenju s Hrvatsko na tak temelj, ki je dosedaj v državnem pravu vse monarhijske in dinastijske same najmočnejši in ki se smatra za edino stalnega. Menimo namreč pragmatično sankcijo. Madžari stoje na temelju pragmatične sankcije, a tudi Hrvatska stoji neomajno na tej podlagi in izvaja celo iz nje primerno konsekvence. In baš hrvatska pragmatična sankcija iz leta 1712. je tisti zakon, na katerega se lahko upre zahteva po združenju Sloveniji in po zedinjenju s Hrvatsko, zakaj hrvatska pragmatična sankcija je bila sprejeta od dinastije in od hrvatskega sabora pod pogojem združenja slovenskih dežel s Hrvatsko. Ta klavzula je torej Slovencev orožje v boju za združitev s Hrvatsko... Takisto pa daja hrv. pragmatična sankcija Hrvatski pravico, da zahteva zase sekundogenituro vladarske rodivine, to je, da bi bil eden član vladarske hiše hrvatski kralj in Slovenija bi tako končno dosegla že zdavnaj zaželjeno utočišče državne samostalnosti v hrvatski državi, odvisno še sicer od vladarskega rodu, a nič več od Madjarov ali Dunaja. Slovencev bi se potem ne bilo več treba bati za svojo narodnost, za svoj jezik, za svojo svobodo in ne imeli bi več onega strašnega boja z Nemci in Italijani, kakor ga imajo od časov, ko ste bili Slovenija in Hrvatska razdruženi druga od druge. Državno-pravni program Slovencev kot konsekvence narodne avtonomije je torej mogoč in praktično upravičen in narodno-napredna stranka postopa pravilno, ako postavlja za končni cilj Slovencev združeno s Hrvatsko. Po je edino umesten odgovor na sovražne nakane, uničiti Slovence na Koroškem, Štajerskem in Primorskem, da bi bila tako ob koncu koncev docela osamljena Kranjska kot zadnja slovenska trdnjava. Pametno so torej postopali voditelji napredne stranke slovenske, ko so sprejeli v program zjedinenje Slovenije s Hrvatsko: za tak program se najde v taboru napredne stranke vedno dovolj navdušenih pristašev, zakaj tak program je

vzvišen nad političnimi vrvenji in je sposoben zediniti vse Slovence, ki so dobre volje in dobiti zaveznike v Hrvatih in Srbih, da celo na Ogrskem v Madjarih. Narodno-napredna stranka slovenska si je sestavila program, po katerem je treba izvojevati Slovenijo in nje združitev s Hrvatsko, in zmaga ji ne odide“.

— **Iz davčne službe na Štajerskem.** Davčna kontrolorja Rudolf Postružnik in Rudolf Sigl sta imenovana za davkarja, davčni adjunkti Emil Pleskovič, Henrik Skrajner in Josip Ježovnik so pa postali davčni kontrolorji.

— **Učiteljska vest.** Učitelj in vodja tukajšnje gluhonemnice, gosp. I. Pianeecki, je napravil te dni izpit za gluhonemničnega učitelja.

— **Deputacija magistratnih uradnikov** se je danes pod vodstvom g. ravnatelja Vončine poklonila g. županu Hribarju, da se v prvi vrsti njemu najvdanejši zahvali v imenu mestnih uslužbencev za njegov požrtvovalni trud in za veliko naklonjenost ob najnovejši znatni preuredbi službenih prejemkov. Deputacija je pa g. župana tudi prosila, naj njeno vdanost zahvalo sporoči v prihodnji seji občinskemu svetu, pred vsemi še g. poročevalcu nadsvetniku g. Svetku. Gospod župan je deputacijo jako ljubeznivo in prijazno sprejel in ji obljubil, da bo njeni prošnji v prihodnji seji občinskega sveta ugodil.

— **Koncert „Glasbene Matice“.** Štirje češki umetniki, Bohuslav Lhotsky, Karel Procházka, Karel Moravec in Bedřich Vaška so se združili na skupno gojenje komorne glasbe. Imenujejo se „Ševčíkov kvartet“ po prof. Ševčíku, ki uči na praškem konservatoriju gosli, in ki je vzlic svetovni slavi, ki jo uživa, lahko ponosen na te svoje učence. „Ševčíkov kvartet“ si je v kratki dobi pridobil največji ugled in se po pravici šteje med najiminentnejše kvartete sedanje dobe. Komorna glaba se pri nas le malo goji, ali krasota kompozicij in prelestno lepa igra je občinstvo tako prevzela, da je dajalo svojim čuvstvom duška z najhrupnejšim ploskanjem. Uspeh je bil velikanski tako pri obeh kvartetih kakor pri ostalih točkah, ki sta jih igrala kot solista gg. Lhotsky in Vaška, katere je odlično spremljal prof. Procházka. — Mešani zbor „Glasbene Matice“ je pel dve že znani pesmi tako dovršeno, da je koncertnemu mojstru g. Hubadu le čestitati.

— **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je vpeljala nove jako lične nabiralnike. Nabiralnik je podoba prosečega otroka, ki nosi na tablici napis: „Mal položil dar — domu na altar.“ Spodaj je zaznamovan popoln družbin naslov. Misel nabiralniku je ta, naj bi ta proseči otrok izprosil prav mnogo darov za našo šolsko družbo. Nabiralniki, 32 centimetrov visoki, bodo gotovo krasili vsak prostor, kamor se postavijo. Bode naj to gostilna, ali trgovina ali privatna hiša. Izdelani so popolnoma umetniško. S tako podobo je družba hotela vplivati tudi na estetičnost čutov našega ljudstva. Ker so družbo stali veliko, sklenil je vodstveni odbor, naj se ob naročitvi za vsakega priloži svota 10 K. Ostali bi pa tudi potem še družbina last. Naročajo se pri družbenem vodstvu v Ljubljani.

— **Društvo slovenskih profesorjev.** Na drugi prijateljski sestanki je prišla blizu polovica ljubljanskih članov. Zedinili smo se, naj ostanejo ti sestanki neprisiljeni, kakor sta bila prva dva: pogovarjamo se med seboj najbližji sosedci omizja, tu in tam vstane kdo in pove na glas, ako mu pride kaj na misel, kar bi moglo splošno zanimati. Vmes nam kratki čas izboren kvartet profesorjev — članov „Glasbene Matice“. Če kateri član pride s pripravljenim predavanjem, ga hočemo hvaležno in pazno poslušati. Vobče pa se govorniki naj držijo bolj praktičnih in konkretnih stvari kakor abstraktnih teorij. Tako bodi na teh sestankih združeno utile cum dulci: resen pogovor s kolegijalno zabavo! Dan sestanka se bo po možnosti menjaval med četrtkom, petkom ali soboto; drug dan v tednu ni mogoč. Sestanki se bodo ponavljali v 14dnevni odmorih.

— **Vinarški shod v Ljubljani.** — Kakor se nam zagotavlja, počastita ta velevažni shod, ki bo prihodnje nedeljo, t. j. dne 18. t. m. dopoldne tudi deželni predsednik in deželni glavar. Ker se gre pri teh zborovanjih za splošne interese tičooče se zboljšanja našega vinstva, in ker se pri takih shodih nudi vsakemu najugodnejša prilika, da javno in odkrito izrazi svoje želje in stavi poljubne predloge, je želeli zlasti od strani vinogradnikov impozantne udeležbe. Tega shoda se sme vsakdo brezplačno udeležiti. Kakor smo že poročali,

pride na ta shod tudi mnogo izvenkranskih veščakov in drugih interes-tov.

— **Novo društvo.** Deželna vlada je potrdila pravila „Društva davčnih izterjevalcev (eksekutorjev) na Kranjskem“ s sedežem v Ljubljani.

— **Kuverte, kasete, bilježnice in trgovske knjige** so se podražile, ker so tvornicarji zvišani režiji in podražanju surovin primerno zvišali ceno papirja.

— **„Deutsche Stimmen“ in Keršičeva gostilna v Šiški.** Za hvaležnost, da smo imeli toliko časa potrpljenje z gostilno Keršičevo, ker je pošiljala in še pošilja svoje otroke v šulferajnsko šolo in ker smo zadnjič v „Slov. Narodu“, ko se je radi tega še javno iz nas norčevala in našega narodnega prepričanja, to dejstvo samo grajali, inšpirirala je članek v zadnji številki „Deutsche Stimmen“, katerega je spisal eden nji tako na srce prirastlih nemških gostov in v katerem nas napada na prav barabski način. Imputira nam ta poštenjak, da nam Keršičevino nemško mišljenje ni toliko na poti kakor pa dejstvo, da nam Keršičevka noče dajati več pijače na upanje, ker smo že tamkaj preveč na pijači dolžni in da smo jo radi tega napadli, hoteč se na ta način maščevati. Dasi dotični izpiti German prav dobro ve, da to ni resnica, vendar ima drzno čelo paralizovati na ta način vtisk, ki ga je napravila vest, da pošiljata slovenski oče in mati, katera se redita od slovenskih žuljev, otroke v šulferajnsko šolo in jih vzgajata za sramotilce slovenskega jezika in narodnosti. Mi nismo še nikdar pali tako nizko, da bi tirali take stvari v polemiko, ker pri poštenih ljudeh se tako pisanje že samo obsoja, in na vsak način svedoči, da smo „wir Wilde doch bessere Leute“. Tudi v predležem slučaju se nismo zasebnih razmer Keršičevke ali njenega moža nič dotikali in nas prav čisto nič ne briga, koliko imata Keršič ali ona dolga, ali pa koliko imajo njeni nemški gostje pri Keršičevki dolga. Vendar če menijo postati ti ljudje preveč predrzni, bomo tudi mi stopili na to pot in bomo posvetili v nekatere temne kote. Sicer pa „wie der Mensch selbst ist, so denkt er von anderen.“ Zalostno je pa za Keršičevko dovolj, če si ni mogla dobiti boljšega zagovornika, kakor da ga je dobila v dopisniku nam Slovencev toliko sovražnega „Graskega Tagbiatta“. To že dovolj označuje njeno „slovensko“ mišljenje in dovolj karakterizuje njen zagovor, kateri jo je le še bolj kompromitiral. Sicer pa, da Nemci Keršičevko že dolgo smatrajo za svojo, sledi iz stavka, kjer pravi dopisnik, „da sprejema „Slov. Narod“ dopise tudi „des nichtswürdigsten Lotterbuben“, če se gre „Deutschen eins am Zeug zu flicken.“ Torej njo pristejajo čisto že k svojim in mi jim le kličemo „Heil“. Radovedni pa smo, kateri bo „der anständige slovenische Teil der Bevölkerung“, ki bo njej ohranil naklonjenost, kakor pravi dopisnik. Kdor je še Šiškar v srcu in duši, ne more odobravati njenega postopanja, ki bi je naravnost in obraz narodnemu prepričanju Šiškarjev. S tem dejanjem je ona samo še po imenu Šiškarica, po duhu pa tuja in nam sovražna. Kdor to odobrava, ni nič boljši Slovenec kot ona, kajti „gliha vkup štriha.“

Napadeni Šiškarji.

— **Lokalno železnico Kranj-Tržič** bo gradila tvrdka Chierieci & Picha, ki je podala najnižjo ponudbo (1.198.000 K). Z delom se prčne takoj.

— **Občinski odbor mesta Idrije** je imel v nedeljo 11. t. m. dopoldne sejo, h kateri je došlo 24 odbornikov. Za overovalca zapisnika je imenoval župan odbornika Val. Lapajneto in Al. Kobala. Mesto zadržanega načelnika šolskega odseka odbornika Al. Pegana je poročal svetovalec A. Kristan v zadevi poddržavljenja mestne realke. Ta je predvsem poudarjal, da si je novi občinski odbor stavil za najglavnejšo nalogo skrbeti za poddržavljenje mestne realke, ki je v svoji šestletni dobi dokazala, kako potreben je bil ta zavod mestu Idriji. Šolski svet se je v tej stvari večkrat posvetoval in njegov načelnik A. Pegana je s pomočjo realčnega ravnatelja sestavil tozadevno poročilo na naučno ministrstvo. Poročevalec navaja v glavnem nekaj točk iz obširne in dobro utemeljene prošnje in stavi končno predlog šolskega odseka, da prosi občinski odbor za poddržavljenje in se izvoli deputacija, ki bo prošnjo pri ministrstvih in v poslanski zbornici priporočila. Občinski odbor soglasno vzprejme predloga in se izvolijo v deputacijo župan J. Šepetavec, svetovalec A. Kristan in odbornik Jan Gruden. Po končani razpravi o poddržavljenju mestne realke predlaga odbornik B. Bähler 1.) da se občinski odbor izreče za ustanovitev mestne branilnice, 2.) da naj ima občinski odbor vsako prvo saboto v mesecu sepi, pri kateri naj se prečita

zapisnik seje in župan poroča, kako so se izvršili odločitvi sklepi. Prvi predlog se odkaže finančnemu odseku, drugi se sprejme.

— Vinski semenj v Novem mestu. Piše se nam iz Metlike: Prvikrat so se Belokranjci udeležili vinskega semenja izvan svojega okraja dne 8. t. m. v Novem mestu. Vzrok temu je, ker smo dosedaj našo dobro kapljico vina lahko in precej drago v Belokranjini in v bližnji okolici v denar spravili, potem pa sami priznamo, da je Belokranjec pri novih pridelitvah in vpeljavih precej primitiven. No, letos nam je Bog dal nekoliko več in dobrega vina, primorani smo se obrniti na zunanje kupce. Ker nas je velespoštovani gospod župan novomeški direktno vabil in nagovarjal, odzvali smo se temu vabilu in šli v Novo mesto na semenj. Posebno veliko kupčije Belokranjci na tem semnju nismo sklenili, kar je nam samim največ pripisovati, kajti šli smo na semenj, ne da bi se bili poprej med seboj posvetovali in dogovorili, katero ceno bomo svojim vinom nastavili. Vsled tega so bile cene pretirane, dobilo se bi danes pri nas dobro in fino vino od 42 do 52 kron hektol. na novomeški ali karlovski kolodvor postavljeno. Videli smo na tem vinškem semnju mnogo tujih kupcev, kar pomeni, da se bo vinski semenj v Novem mestu sčasoma jako povzdignil. Bil je tudi na semnju jako lep red, posebno se ni opazilo, da bi se bili vinorejci izkoriščali, in se moramo zato najtopleje zshvaliti velespoštovanemu gospodu županu pl. Sladoviču in gospodu vinaršk. nadzorniku Skalickemu. Gospode kupce pa vljudo vabimo na Belokranjsko po dobro kapljo vina. Pisatelj teh vrstic je pripravljen skrbeti za to, da se za vožnjo sem in tam, to je iz Novega mesta v Metliko in nazaj fajak za K 20.— preskrbel bo, in da bo kupec brez zamudbe časa in stroškov dospel do poštenega prodajalca in do dobrega vina, le moral bi vsak od gospodov kupcev to nekoliko dni poprej naznaniti na naslov Ant. Rajner, trgovec v Metliki.

— Iz Boštjana ob Savi. Pevsko društvo v Boštjanu je priredilo dne 11. t. m. v salonu gosp. Al. Drmelja Martinov večer z jako zanimivim sporedom. Vse točke izvajale so se izborni. Pričakujemo pa, da pevsko društvo še večkrat nastopi, posebno, ker je tako mojstrsko izvežbano, da imajo poslušalci res izredni užitek. Torej prosimo, kmalu do svidenja.

— Zadržni revizor „Zadržne zveze v Celju“ je postal g. Benjamin Kunej, posojilniški tajnik v Brežicah.

— Za distriktnega zdravnika v Vojniki pri Celju je imenovan g. dr. Branko Žižek, sedaj asistentni zdravnik na kliniki na Dunaju. — Od dež. odbora za hiralnico imenovan zdravnik g. dr. Jos. Höhn je na svoje mesto resigniral.

— Bizeljsko vino. Ves letošnji pridelek znamenitih vinogradov gospe Tavčarjeve na Bizeljskem je kupil gostilničar Vilfan p. d. Aleš na Ježici. Kdor želi kupiti vino v Pišecah, Sromljah in na Bizeljskem, naj se zaupno obrne na trgovca g. A. Umečka v Brežicah, ki posreduje popolnoma brezplačno med kupci in poštenimi vinogradniki.

— Ozkotirna železnica od Slov. Bistrice do do postaje Slov. Bistrica se bo zidala spomladi. Vlak bo gonil bencinov motor. Da bodo mogoče zveze tudi z brzovlaki, bodo vozili ti vlaki po tih južne železnice do Pragerskega.

— Smrt v mrtvašnici. Na Štajerskem imajo navado, da pri prihodih ali odhodu kakšnega duhovnika streljajo s topi. Dasi se pripeti pri takih prilikah kakor tudi o Veliki noči, mnogo nesreč, vendar ljudi ne izpametuje. Dne 25. julija se je poslavljaj kaplan Viktor Preglej od župnika Martina Kranjca pri Sv. Primožu na Pohorju. Da bi kaplana počastil, naročil je župnik 23letnemu hlapcu Francu Čresniku, naj bi streljal pri odhodu. Čresnik je vzel 4 kg smodnika in šel v mrtvašnico, kjer so navadno basali topiče. Tudi je pustil, da so šli z njim otroci njegovega gospodarja, stari 7, 12 in 13 let, v mrtvašnico, kjer sta starejša dečka nabijala borove storže v topiče. Kar naenkrat se je užgal smodnik v enem izmed topičev. 12letni deček je sicer bežal proti vratom, a ga je puh z vrati vred tako butnil pred mrtvašnico, da je nezavesten obležal in čez polnoročno uro umrl. Drugi trije so bili malo poškodovani. Čresnik je stal vsled tega pred mariborskim sodiščem, kjer je bil obsojen zaradi prestopka proti varnosti življenja na 3 tedne zapora.

— Kako se pači slovenski jezik! Tržaška veletrgovina s sadjem Musina razpošilja slovenskim trgovcem s sadjem dopisnice, na katerih je natisnjenja sledeča klasična slovensčina: „Triest, dne 12/11 1906. Gosp. J. C. in Laibak. Danas per post Elgut san vam possilo kiste

aranci 200 l., kiste limoni 300 l. sem poslo lepo blago da boste kontent. Ceočete še prosim ordinirate iman smiran roba frisa, to blago gre proč od Triest na 12 t. Rosice... kosta Krainzfige male Konze 36 kor in 38 100 Kil. Vam lepo posdravem Musina. Atres za telegram: Musina-Triest.“ Ta Musina se priporoča Slovincem, da ima „smiran roba frisa, Aranci, Limoni II. sort kosta mein.“ Mislimo, da bi se Lah, ki je željen slovenskega denarja, navadil čiste slovensčine, če bi se njegovi odjemalci toliko potrudili, da bi jo zahtevali. Ker pa smo pri nas z vsako spakodranostjo našega jezika zadovoljni, ga pa mrevarijo tuji, kolikor se jim ga ljubi. Ako v tem oziru ne bomo postopal iz vsemi radikalnimi sredstvi, bo ostalo vedno pri starem.

— Slučaj kuge v Trstu. Pomorščak Andrej Dabovič je torej res umrl za pravo kugo. Vse živali, katerim so ubrizgali serum iz njegovega trupla, kakor morski presički, miši in podgane so poginile že v 12 urah. Izolirali so okoli 30 oseb, ki so na kakršenkoli način prišle v dotiko z Dabovičem, bolniške streljajke pa, ki so bile v oddelku, kjer je Dabovič umrl, so cepili s protikužnim serumom. Zdravstveni stan vseh teh oseb je popolnoma normalen, tako, da se sme z vso gotovostjo trditi, da se je kuga omejila le na Dabovičev slučaj in da je popolnoma izključeno, da bi se razširila. Vsaka nevarnost je torej docela izginila. Dabovič je bil na parniku „Calipso“ od 5. aprila in se je od 1. t. m. čutil bolnega. Parnik „Calipso“ je zdaj v Benetkah in se bo ravnalo z njim po določilih pariške konvencije iz l. 1903.

— Vsled neprevidnosti skoraj zgori. 21letni voznik Franc Starc v Barkovljah pri Trstu je prišel v nedeljo pijan domov in si kakor po navadi prižgal v postelji cigareto. Starc je zaspal, goreča cigareta mu je pa padla na posteljo, ki se je vnela. Na vpitje Starčeve so prihiteli ljudje, ki so ga našli vsega v ognju in strašno opečenega. Prepeljali so ga v bolnico, a menda ni upanja, da bi ozdravel.

— Obesil se je 41letni tehtničar Josip Martinšek v Trstu. Predno je djal glavo v pripravljeno zanjko, si je z britvijo prerezal vrat. Martinšek je bil nekoliko umoboln in si je domišljal, da ga vse preganja.

— Mednarodna panorama na Pogacarjevem trgu nas vodi ta teden mimo zanimivih obdonavskih pokrajin Zemuna, Turn-Severina v Belgradu. V Belgradu si ogledamo kraljevo palačo, trakt pri katerem so vdri zarotniki, grobišče kralja Aleksandra in kraljice Druge, najlepše ulice, pogled s trdnjave itd. Med potom pa zbujajo naše zanimanje najbolj katarakti Donave skozi takozvana železna vrata. Napravimo pa tudi izlet v sloveče toplice „Herkules“. Vse slike so plastično jasne. — Prihodnji teden pride Bodensko jezero.

— V panorami-kosmorami na Dvorskem trgu pod Narodno kavarno vidimo ta teden Brazilijo in sicer kraje Baluja, Rio de Janeiro in Santos. Brazilija je dežela palm, kaktov in sploh bujnega zelenja, zato nam vsaka slika nudi očarujočih naravnih krasot. Posebno velikanski drevedni palm napravljajo na gledalce mogočen vtisk. Izmed drugih brazilskih znamenitosti omenjamo zlasti velikanski sladkorni klobuk. Ker so slike izredno čiste in jasne, je serija vredna vsega priporočila. Prihodnji teden otok Java.

— Čvetoče kresnice (velike marjetice), ki čveto meseca julija, je našla danes učenka Julijana Gril na travniku pri Sv. Krištofu ter nam jih prinesla v tredištvu. Za Martinov teden gotovo redka prikazen.

— „Čeprav vsako noč.“ K notici, ki smo jo včeraj pod tem naslovom priobčili, nam pojasnuje mesar g. Anton Slova, da na njegovem orodju ni noben ponočnjak napravil nobenega „spomina“, ampak je bil tisti „spomin“ en meter proč od stojnice; ko ga je neki hlapec zapazil, se g. Slova ni pridružil in z zobmi zaškripal. Ko je pristan pobral, ga je seveda djal v žep, ker ga proč ni mogel vreči, dasi ga je mesar Porenta prosil, naj mu ga da. Tudi ni res, da bi se bil g. Slova izrazil, da bo na gradil ob letu tistega, ki bi mu vsako noč pustil prstan. Toliko v pojasnilo.

— Pretep. Z ozirom na to notico, ki smo je priobčili včeraj, da je bil pretep v neki gostilni na Dolenjski cesti, smo naprošeni od gđ. Mici Kovač (Kramar), da se ta pretep ni vršil v njeni gostilni, dasiravno je bila njena gostilna celo popoldne obiskana od gostov, tako vojakov kot civilistov.

— Psa ukradla. V soboto popoldne je peljal prevoznik Žargi iz Brezovice proti Ljubljani in med potjo srečal dva potujoča rokodelska pomočnika, ki sta imela na vrvi privezanega lovskega psa, ki je bil last založnika „Puntigamskega piva“

g. Petriča. Ker je Žargi psa poznal, ga jima je vzel in pripeljal lastniku. — **Ogenj.** Včeraj popoldne je na Karolinski zemlji do tal pogorel kozolec posestnika Martina Borštnika. V kozolcu je bilo 250 stotov mrve, ki je tudi vsa zgorela. Ogenj je zažgal 5letni posestnikov sin Jožef Grdodolnik s tem, da je prinesel iz peči pod kozolec tleč papir. Borštnik je bil zavarovan in ima baje škode 2000 kron.

— Ustrojena volavska koža je ušla po Ljubljani včeraj Hinterlechnerjevemu črevljarskemu vajencu Francetu Hostniku, ko jo je namakal. Koža je vredna 42 K 88 vin. Kdor jo je potegnil iz vode, naj obvesti g. Hinterlechnerja.

— Božast je vrgla v soboto zvečer na Martinovi cesti zidarja Jožeta Hleba. Neka vložuga je to priliko porabila in mu iz žega ukradla 8 K denarja.

— Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 12 Slovincov, 24 Hrvatov in 130 Macedoncev. 26 Hrvatov je šlo na Gorenjsko, 40 se jih je pa pripeljalo iz Inomosta.

— Izgubljene in najdene reči. Delavec Jakob Jerina je izgubil denarnico, v kateri je imel tri bankovce po 20 K. — Gospa Terezija Žagarjeva je našla srednjo vsoto denarja in ga oddala na magistratu. — Izgubila se je v nedeljo zlata kravatna igla na poti iz Križevniških ulic čez Sv. Jakoba most do dekleške šole ter po Krakovskem nasipu v Kladezne ulice. Odda naj se v upravnistvu.

— Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— Jugoslovanske vesti. Hrvatski sabor. Včeraj se je sestal hrvatski sabor na novo zasedanje. Vsa hrvatska javnost je pričakovala to zasedanje z največjo napetostjo pričakujoč, da se v ti sesiji uzakonijo razne ustavne svoboščine, ki jih Hrvatska potrebuje kakor riba vode. Kakor je znano, še nima hrvatsko-srbska koalicija, ki je po padcu madjarske stranke prevzela vladu, večine v saboru. Zato sta se koalicija in Starčevićanska stranka zedinili na kooperacijo, da s tem omogočita, da se nemudoma izvedejo najnujnejše svobodomiselnne reforme. Toda v zadnjem času se je zdelo, da hočejo Starčevićanci odstopiti od te kooperacije in preprečiti redno saborsko delovanje. V to so si vzeli za pretevzo trditve, da je saborski predsednik dr. Medaković v nekem intervjuu razžalil Starčevićansko stranko, ter zahtevali, da jim da dr. Medaković za žalitev primerno zadostjenje, sicer da preprečijo saborsko zasedanje. Umljivo je torej, da je hrvatska javnost pričakovala z največjo nervoznostjo prve saborske seje. Prva seja je bila sklicana včeraj popoldne ob desetih. Že na vse zgodaj se je zbrala na Markovem trgu, kjer se nahaja hrvatski sabor, nešeta množica ljudi. Med temi je bilo največ socijalnih demokratov, ki so za ta dan napovedali stavko. Ker se je govorilo, da nameravajo Starčevićanci na potu v sabor napasti poslanca Supila, so ga spremljali v sabor napredni dijaki. Množica je priredila Supilu pred saborom iskrene ovacije. Saborska seja se je pričela točno ob desetih. Sejo je otvoril predsednik dr. Medaković, na kar je prečital zapisnikar Banjanin kraljevi reskript, s katerim se sklicuje sabor. Pri seji so bili navzoči ban in vsi trije oddelni predstojniki. Od hrvatsko-srbske koalicije je bilo navzočih 39 poslancev. Nato se je oglašil za besedo Starčevićanec dr. Pavelić, ki zahteval od predsednika dr. Medakovića zadostjenje za žalitev, ki jo je baje izrekel proti „Starčevićanski stranki“ v nekem intervjuu. Med Pavelićevim govorom je nastal velik nemir, ker je posl. dr. Vladimir Frank rabil napram koaliciji psovko „hulje“. Seja se je morala prekiniti. Ko se je zopet otvorila, je dr. Pavelić nadaljeval svoj govor in ga končal s pozivom, naj dr. Medaković odstopi. Predsednik dr. Medaković je izjavil, da bo na Pavelićeva izvajanja odgovarjal, čim mu bo to mogoče po poslovniku. Ko so se prečitali došli dopisi, je podal ban grof Pejačević programatično izjavo, da je prevzel na podlagi sporazuma s hrvatsko-srbsko koalicijo in s poslanci izven strank vlado, da bo stal v upravi in politiki nad strankami in da smatra za svojo prvo nalogo, da predloži saboru take zakonske osnove, ki bodo zajemale narodu razne ustavne svoboščine, predvsem pa, da namerava čim najpreje sestaviti zakonski načrt o uvedbi splošne in enake volilne pravice. Nato je predsednik dr. Medaković odgovarjal na dr. Pavelićev govor ter izjavil da ni imel namena žaliti „Starčevićanske stranke“ in da je bila njegova izjava samo resen memento v resnem času.

Dr. Jos. Frank je v imenu „Starčevićanske stranke“ vzel to izjavo na znanje ter proglasil, da je s tem končan spor med njegovo stranko in predsednikom. Ko se je določilo, da bo prihodnja seja že danes, je predsednik zaključil sejo.

— Bivša „Narodna stranka“. V nedeljo so imeli v Zagrebu poslanci bivše „Narodne stranke“ konferenco, na kateri so se posvetovali o političnem položaju. Te konference se je udeležilo samo 15 poslancev dr. Egersdorfer je na seji razvijal načrt, kako bi se izvedlo, da bi se poslanci bivše madjarske stranke pridružili koaliciji. V tej zadevi niso ničesar definitivnega sklenili, pač pa določiti, da ne bodo poslanci bivše „Narodne stranke“ delali vladi nobenih težkoč.

*** Najnovejše novice.** — Podmaršal Hütendorff bo v najkrajšem času imenovan za načelnika generalnega štaba.

— Polpeti meter dolgega krokodila so dobili v Donavi pri Novemsadu ter ga ubili. Krokodil je bil najbrže ušel kaki menažeriji.

— Vestio o atentatu na španskega kralja so popolnoma izmišljene.

*** Čudne oporoke.** Neki učeni angleški čudak, ki je bil posebni čestilec velikih grških pesnikov, je v svoji oporoki določil, naj se njegova kova obdela za pergament, se popiše s Homerjevo Ilijado ter se shrani v bridskem muzeju. — Neki 82letni notar, ki je bil obenem vinski trgovec, je izročil par let pred svojo smrtjo domačemu župniku zapечат en zabojček z naročilom, naj se odpre šele po njegovi smrti. V zabojčku je bila sledeča oporoka: „Pogodba med vsemočnim Bogom z ene in njegovim pokornim služabnikom z druge strani. Člen 1: Namen te pogodbe je trgovina s spirituozi. Člen 2: Moj vsemočni družabnik blagovolil dati za vložni kapital svoj blagoslov. Jaz pa bom dal svoj kapital in svojo moč ter bom o uspehih pisal knjigo. Člen 3: Dobiček se razdeliva na enake dele s svojim visokim družabnikom. Člen 4: Kakor brž me pokliče Bog s tega sveta, pripade tako likvidacija mojemu vnuku, delež pa pripade mojemu družabniku duhovniku N. v misijonske namene.“ — Ko so knjige pregledali, so jih našli v strogem redu ter je pripadlo na božjega družabnika nekaj nad 8000 frankov.

*** Z avtomobilom skozi puščavo Saharo.** Belgijski baron Pierre de Crawhez hoče meseca decembra prevoziti na avtomobilu celo puščavo Saharo. Začetek vožnje bo v Alžiru. Vseh potrebnih vzame seboj za 20 dni, tudi priprav, ako bi bilo treba preiti jarke ali prepade.

*** General Steselj,** bivši poveljnik Port Artura, ki so ga še pred dobrim letom proslavljali po vsem svetu kot heroja, živi sedaj v pomanjkanju. Ravno kar je prosil dobrodelno društvo, ki podpira ranjene vojake, za podporo, da bo mogel plačati služabnika. Društvo je odgorilo, naj predloži spričevalo, da je res tako bolan, da ne more sam skrbeti za svoje preživljenje.

*** Nov brzojavni zistem.** Italijan Giacomo Legre je iznašel nov zistem brzojavljenja, po katerem bo mogoče spojiti vlake na raznih postajah med seboj, kar bi zabranilo mnogobrojne nesreče na železnicah.

*** Predsednik ogrskega parlamenta užaljen.** Predsednik Justh ni prišel na Dunaj k pogrebu nadvojvoda Otona, ker so mu pri pogrebu določili mesto za tajnimi svetniki. Ministrski predsednik dr. Wekerle je sicer posređoval na Dunaju, naj odkažejo Justhu odličnejše mesto, toda Justh je bil že tako užaljen, da je izjavil, da on sploh negre k pogrebu.

*** Današnji posil.** Hišni posestnik Miha Stanovič je izdal svoji služkinji sledeče spričevalo: „Marija Bobnič je bila pri meni v službi danes od dveh do šestih kot služkinja in se je nad dve uri odlikovala v pridnosti, ljubezni do reda, pokorščini in snažnosti.“

*** Umor pod zemljo.** Delavca, rodod Hrvata, Ivo Radošević in Ante Rogić sta usmrtila v rovu, 80 m pod zemljo, v Fenčev Lotarigiji Italijana Giovannija Salaja in mu vzela več sto mark, ki jih je nosil seboj. Radošević je prišel oblast takoj v roke, a Rogić kasneje v Stockerau, kjer je živel pod imenom Leopold Happi.

Telefonska in urbojavna poročila.

Dunaj 13. novembra. V današnji seji poslanske zbornice se je začela specialna debata o volilni reformi. Zbornica je prazna in galerije so prazne. Najprej so prišli do be-

sede poročevalci o minoritetnih predlogih

Dunaj 13. novembra. Podkomité odseka za volilno reformo je danes nadaljeval razpravo o zakonu v varstvo volilne svobode in prišel do § 4., pri katerem se bo rešilo vprašanje zlorabi cerkve za agitacijo. Ta razprava se začne jutri.

Dunaj 13. novembra. Afert Malik Prochazka se je danes poravnala. Malik je prosil odpustitve.

Dunaj 13. novembra. V starosti 59 let je danes tu umrl glavni urednik „Fremdenblatta“ dr. Marcel vitez Frydmann.

Budějovice 13. novembra. Proti izidu volitev v 3 razredu so Nemci vložili protest. Danes je volil 2. razred. Čehi se danes volitve niso udeležili. Jutri volil 1. razred. V tem je 177 volilcev. Med njimi 63 zanesljivih Čehov in jako mnogo nedoločnih volilcev.

Petrograd 13. novembra. Iz Irkutska se proča, da se je tam zgodil atentat z bombo na znanega generala Rennenkampa. Ranjen ni bil nihče. Napadalca so ujeli in ga izročili vojnemu sodišču.

Petrograd 13. novembra. Vodstvo socialističnih revolucionarjev je sklenilo, da za časa volitev v duma opusti vsak teroristični čin.

London 13. novembra. Pri Valparaisu sta trčila dva vlaka. 47 oseb je bilo ubitih, 38 ranjenih.

Gospodarstvo.

— **Razpis dobave lesa.** O. kr. trgovsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je okrogno ravateljstvo III. švicarskih zveznih železnic v Curihu razpisalo dobavo raznega lesa. Pojasnila daje predstojnik delavnice švicarskih zveznih železnic v Curihu. Ponudbe je poslati najkasneje do 17. novembra 1906 na okrogno ravateljstvo III. švicarskih zveznih železnic v Curihu.

Sarg glicerina *mylo* *napravljajo kožo belo in nežno.* *Dobi se povsod.*

Sarg-ova glicerina mila

so za odrasle kakor za otroke najnežnejše starosti **izvrstno čistilo.** Z najboljšim uspehom ga rabijo znane avtoritete, kakor prof. dr. Hebra, Schauta, Frühwald, Karel in Gustav Breus, Schandlbauer itd. 886—9

P. n.

Za občutljive noge so svetovnoznani gorki črevlji z volneno podlogo za odrasle in za otroke iz c. kr. priv. Mnihovgrške črevljarske zaloge neprecenljivi.

Mnihovgrški črevlji so nepremočljivi, nedosežni v obliki ter jamči tovarna za vsak edini par. 3591—4

Henrik Kenda

zaloga Mnihovgrške črevljarske tovarne.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana **Tanno-chinin tinktura za lase**

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinejših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna M. Iana Leusteka v Ljubljani, R. sljova cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran. Jožefovega jubil. mesta. 49—45

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 13. novembra 1906.

Nalobni papirji	Denar	Blago
42% majska renta	99 05	99 25
42% srebrna renta	100 10	100 30
4% avstr. krona renta	98 90	99 10
4% zлата	117 25	117 45
4% ogrska krona renta	94 70	94 90
4% zлата	112 90	113 15
4% posojilo dež. Kranjske	98 60	99 60
4% posojilo mesta Spiljet	100 60	101 50
4% posojilo mesta Zadar	99 30	100 30
4% bos.-herc. železniško	99 70	100 70
4% posojilo 1902	98 60	99 10
4% češka dež. banka k. o.	98 90	99 40
4% zlast. pisma gal. dež.	100 20	101 20
4% hipotekne banke	105 —	106 —
4% pešt. kom. k. o. z	105 —	106 —
4% zlast. pisma Innerst.	100 —	101 —
4% zlast. pisma ogr. centr.	99 75	100 20
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100 —	100 10
4% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	100 —	100 20
4% obl. češke ind. banke	100 —	101 —
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	100 —
4% prior. dolenskih žel.	99 50	100 —
3% prior. juž. žel. kup. 1/2	313 75	315 75
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 —	101 —
Srečke	220	225 50
od l. 1860/1	273 75	275 75
od l. 1864	152 25	154 25
tizske	281 50	291 50
zem. kred. i. emisije	291 —	300 70
il.	287 —	284 50
ogrške hip. banke	103 50	110 —
srbske a. frs. 100 —	163 10	164 10
turske	22 75	24 75
Basilijske	457 —	467 —
Kreditne	79 —	87 —
Inomoške	88 —	94 —
Krakovski	57 —	63 —
Ljubljanske	47 65	49 65
Avstr. deč. križa	28 6	30 60
Ogr.	55 —	60 —
Rudolfove	71 —	74 —
Salcburške	5 5	5 15
Dunajske kom.	173 —	174 —
Delnice	673 25	676 25
Južne železnice	740 —	749 —
Državne železnice	673 50	674 50
Avstr.-ogrške bančne deln.	809 —	810 —
Avstr. kreditne banke	242 50	243 50
Ogrske	708 —	712 —
Zivnostenske	598 75	599 75
Premogokop v Mostu (Brux)	650 —	2660 —
Alpske montan	565 40	566 40
Praške žel. ind. dr.	279 —	284 —
Rima-Muranyi	564 —	570 —
Trboveljske prem. družbe	145 50	148 50
Avstr. orožne tovr. družbe		
Češke sladkorne družbe		
Valute		
C. kr. cekin	11 36	11 40
20 franki	19 16	19 18
20 marke	23 50	23 58
Sovereigns	24 07	24 13
Marke	117 60	117 80
Laški bankovci	95 60	95 80
Rubli	2 53	2 54
Dolarji	4 84	5 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 13. novembra 1906.

Termin	50 kg K	7 46
Pšenica za april	50	6 46
RZ	50	5 15
Koruza	50	7 25
Oves	50	7 25

5 višje.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 002. Brezali srčni tlak 736.6 mm.

Meteorološki poročila					
Vrtna nad morjem 663 Brezali aralni tlak 736,6 mm.					
Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
12. 9. sv.	743 4	0 4	sl. svzhod	jasno	
13. 7. sj.	743 7	2 7	sl. jvzh.	megla	
2. pop.	741 7	6 2	sl. jug	jasno	
Srednja večerajšnja temperatura:				14, nor-	
male: 44° — Padavina v mm 0,0					

Srednja večerajšnja temperatura: 14, normala: 14 — Padavina v mm 00

Vsaka šivilja

ali družina naj se takoj naroči na modni list

„Genre Parisien“.

Za tri mesece samo 3 K. Najboljši in najcenejši modni list s 60 barvnimi podobami v vsakem zvezku, z natančnim popisom in dvema krojnima poloma.

Administracija „Genre Parisien“ Trident (Trento). 4083—1

Jutri, dne 14. novembra t. l. v restavraciji hotel „Južni kolodvor“ (Seidl) 4093

koncert

ljubl. seksteta na lok. Začetek ob pol osmih. Vstop prost.

Delniška glavica K 2.000.000.—

aprejema od 1. novembra t. l. vloge na vložne knjižice in na tekoči račun po 4 1/2%, ter je obrestaje od dne vloge do dne vzdolga; obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 1/2%, začeti s 1. novembrom t. l. 3—130

Rentni davek plača banka sama.

Podružnica v CELOVCU.

Rezervni zaklad K 300.000.

Podružnica v SPLJETU.

aprejema od 1. novembra t. l. vloge na vložne knjižice in na tekoči račun po 4 1/2%, ter je obrestaje od dne vloge do dne vzdolga; obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 1/2%, začeti s 1. novembrom t. l. 3—130

Rentni davek plača banka sama.

Delavca

marljivega, strojev vajenega ali pa pekovske obrti večjega, sprejme pod ugodnimi pogoji v stalno službo

tovarna testenin v Spodnji Šiški 181. 4090—1

Kateri zakonski brez otrok bi iz usmiljenja vzeli za svojo

6 letno siromašno deklico?

Naslov pove Twrdy v Lescah na Gorenjskem.

Išče se

učenec

(piccolo)

za kavararsko obrt. Star mera biti od 14.—15. let, priden, lepega vedenja in pošten. V začetku dobi mesečne plače 6 kron, pozneje 8 kron s prostim stanovanjem in hrano. 4084—1

Ponudbe naj se pošljejo upravn. „Slov. Naroda“.

Ugodna prilika.

Proda se čez 50 let obstoječa

črevljarska obrt

z vso prodajalniško opravo in črevljarskimi potrebščinami na najzibavnejšem kraju mesta pod jako ugodnimi pogoji. 4080—1

Ponudbe pod „črevljarska obrt“ na upravnštvo „Slov. Naroda“.

4086

Zahvala.

Za izraženo iskreno sožalje povodom bridke izgube, kakor tudi za častno spremstvo, petje in vence izreka vsem udeležnikom, društvom, pevcem in darovalcem najtoplejšo zahvalo

rodbina J. Hubadova.

Kranj, 13. novembra 1906. 4086

4092—1

V Spodnji Šiški

se radi boleznim v rodbini takoj odda

gostilna na račun

osebi, ki ima še kako postransko opravilo ali majhno družino. Tudi se odda

stanovanje

z 2 ali 3 sobami, kuhinjo in jedilno skrambo. Natančneje se izve

v Ljubljani, Metelkovo ulice šte. 19.

4081

Nekaj o igranju s klavirskim igralnim aparatom!

Ni vseeno, kakšen bodi klavirski igralni aparat, ki ga namestavamo nabaviti. Tuje tudi ni vselej najboljši, najpopolnejši. Prav nasprotno! Poizkusite sami. Doslej znani aparati, z ameriškim vred, imajo samo po 65 tipk glasovnega obsega. To pa še ne zadošča, da bi mogli izvirno igrati vse skladbe vseh mojstrov. Posebno glasbena dela naših modernih skladateljev se morajo za take aparate z omejenim glasovnim obsegom prirrediti ali prenesti. Phonola, prvi nemški klavirski igralni instrument ima za 72 tipk glasovnega obsega in lahko zatorej zad šča glede na izvirno igranje vsem skladbam. Phonola je tudi edini klavirski igralni aparat, pri katerem je moči porabljati epohalno iznajdbo, namreč umetniške notne zvitke, ki natančno in izvirno posnemajo igro prvih pianistov sveta. Za Phonolo so igrali: Godowsky, d' Albert, Harold Bauer, Busoni, Teresa Carreno, Grünfeld, Sauer.

Phonola

se vsakčas radovoljno razkazuje

v zalogi za Phonole in klavirskem salonu

Ludvik Hupfeld deln. dr. na Dunaju,

Mariahilferstrasse 5/7.

Glavno zastopstvo Grotzian-Steinweg.

3783—1

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU.

v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2.

Delniška glavica K 2.000.000.—

aprejema od 1. novembra t. l. vloge na vložne knjižice in na tekoči račun po 4 1/2%, ter je obrestaje od dne vloge do dne vzdolga; obenem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 1/2%, začeti s 1. novembrom t. l. 3—130

Rentni davek plača banka sama.

Podružnica v CELOVCU.

Rezervni zaklad K 300.000.

Grand hotel „Union“.

Jutri in naslednje dni

ciganska kapela

dvor. primasa

Bandy Rosza.

Začetek ob osmih zvečer.

Vstop prost. 4089

Čudite se!

600 nakitnih predmetov samo fl. 1-95.

Prekrasna pozlačena 36-urna precizna ura na sidro z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta garantira, moderna svilnata kravata za gospode, 3 najfinejši žepni robci, prstan za gospode z imit. žlahtnim kamnom, ustnik za smodke z jantjarjem, eleg. broža za dame (novost), krasno žepno toaletno zrcalo, usnjata denarnica, žepni nož s pripravo, 1 coli čudovito lepah orijentaliskih ovratnih biserov, par masčestnih gumbov, 3 naprski gumbi, 3% double-zlata s patent. zaklepom, prima nikli. tiotnik, par butonov s simili briljantom s pristnim srebrnim kavjem, garant zelo slično. mičen album s 36 slikami, najlepšimi na svetu, 3 predmeta za šalo v veselje mladim in starim, 20 dopisovalnih predmetov, in še 520 drugih različnih v hiši nepogrešljivih predmetov, skupaj z urovrč, ki je sama vredna tega denarja. stane samo fl. 1-95. Razpošilja proti povzetju ali če se denar naprej pošlje razpošiljal nica. 3998

S. Urbach, Krakov št. 363/A.

NB. Če bi ne ugajalo, vrnem denar, torej riziko izključen.

4086

Vljudno se priporoča

trgovina

s klobuki in črevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana,

Stari trg šte. 10.

Velika zaloga, solidno blago.

3512 Gene zmerne. 14

4081

Miss Farler

poučuje angleško.

Gosposke ulice št. 5, 11. nadstr. 4056—2

Danes, dne 13. novembra t. l. v kavarni „PREŠEREN“ 1604

KONCERT

seksteta na lok.

Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

4086

Urarski pomočnik

se sprejme pri

H. Suttnerju v Ljubljani. 3878—13

Lepega, 6 mesecev starega

psa prepeličarja

premiranih staršev ima na prodaj

Jože Jerman, Metlika, Kranjsko. 4051—2

Proda se nov

harmonij

ameriške vrste. — Več pove Ivan Kacin, Volosko, Vila Cornelia. 4067—2

Kontorist

zmožen slovenskega in nemšk. jezika, izurjen pisarniški delavec, več letne trgovine, išče primerne službe.

Cenj. ponudbe pod „Kontorist“ na upravn. „Slov. Naroda“. 4023—3

Mizarska zadruga v Gorici

sprejme za svoj tehnični urad v Solkanu

vajenca-risarja.

Prosilci, ki so dovršili obrtno šolo, naj vložijo prošnje do koncem tega meseca, ter jim prilože tozadevna izpričevala. 4010—3

Predsedstvo mizarske zadruge v Gorici, Solkan.

Službo

želi stalno premeniti 27 letni bivši samski narednik in orožniški postajevodja čiste preteklosti, več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, izurjen v zidar-pečar in slikarskem obrtu, posebno pa v stavbnem risanju pri kakem naprednem podjetju, inženirju ali arhitektu, naj si bode v mestu ali na deželi.

Ponudbe naj se pošiljajo upravn. „Slov. Naroda“ pod šifro „mezda po dogovoru“. 4023—3

Miss Farler

poučuje angleško.

Gosposke ulice št. 5, 11. nadstr. 4056—2

Danes, dne 13. novembra t. l. v kavarni „PREŠEREN“ 1604

KONCERT

seksteta na lok.

Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

4086

Urarski pomočnik

se sprejme pri

H. Suttnerju v Ljubljani. 3878—13

Lepega, 6 mesecev starega

psa prepeličarja

premiranih staršev ima na prodaj

Jože Jerman, Metlika, Kranjsko. 4051—2

Proda se nov

harmonij

ameriške vrste. — Več pove Ivan Kacin, Volosko, Vila Cornelia. 4067—2

Kontorist

zmožen slovenskega in nemšk. jezika, izurjen pisarniški delavec, več letne trgovine, išče primerne službe.

Cenj. ponudbe pod „Kontorist“ na upravn. „Slov. Naroda“. 4023—3

Mizarska zadruga v Gorici

sprejme za svoj tehnični urad v Solkanu

vajenca-risarja.

Prosilci, ki so dovršili obrtno šolo, naj vložijo prošnje do koncem tega meseca, ter jim prilože tozadevna izpričevala. 4010—3

Predsedstvo mizarske zadruge v Gorici, Solkan.

Službo

želi stalno premeniti 27 letni bivši samski narednik in orožniški postajevodja čiste preteklosti, več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, izurjen v zidar-pečar in slikarskem obrtu, posebno pa v stavbnem risanju pri kakem naprednem podjetju, inženirju ali arhitektu, naj si bode v mestu ali na deželi.

Ponudbe naj se pošiljajo upravn. „Slov. Naroda“ pod šifro „mezda po dogovoru“. 4023—3

Službo

želi stalno premeniti 27 letni bivši samski narednik in orožniški postajevodja čiste preteklosti, več slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, izurjen v zidar-pečar in slikarskem obrtu, posebno pa v stavbnem risanju pri kakem naprednem podjetju, inženirju ali arhitektu, naj si bode v mestu ali na deželi.

